

Nr 950

Av herr Kaijser, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 38,
med förslag till lag om pensionstillskott, m. m.

(Lika lydande med motion nr 1091 i Andra kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 38, med förslag till lag om pensionstillskott, m. m. föreslås bl. a. ändringar av inkomstprövningsreglerna för vissa förmåner knutna till folkpensionen, nämligen hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg (och i viss mån änkepension). Förslaget innebär en uppmjukning av reglerna och kommer realiserat att medföra att rätten till exempelvis kommunalt bostadstillägg kommer att upphöra först vid högre inkomster än vad nu är fallet. Om tillägget är så stort som 5 000 kronor upphör det med nuvarande regler helt att utgå vid en årsinkomst — inkl. folkpensionen — om 14 500 kronor för ensamstående pensionär och 18 500 kronor för två pensionerade makar. Med de föreslagna reglerna kommer förmånerna i motsvarande situation att följa med upp till en total årsinkomst av 17 000 kronor resp. 20 500 kronor genom att de avdragsfria beloppen föreslås bli 2 000 för ensam pensionär och 3 000 kronor för pensionärspar samtidigt som reduktionen för samtliga inkomster utöver de avdragsfria beloppen förutsättes ske med 50 %.

Jag hälsar detta förslag till förbättring för folkpensionärerna med tillfredsställelse, inte minst för att det är ett steg på vägen i riktning mot minskade ekonomiska och psykologiska hinder för förvärvsarbete även efter uppnådd folkpensionsålder. Kompletterat med väsentligt höjda grundavdrag för folkpensionärerna i samband med beskattningen, såsom från moderata samlingspartiets sida föreslagits i en följd av år, kan en avsevärd aktivitetsstimulans skapas åt de äldre.

I propositionen har man emellertid inte närmare gått in på den principfråga som aktualiseras av de ökade kostnader kommunerna åläggs genom att dels inkomstprövningsreglerna mjukas upp, dels ATP i viss utsträckning enligt förslaget inte skall beaktas vid inkomstprövning. Den kostnad, som förslaget beräknas innebära för kommunerna, ca 15 milj. kronor, kan visserligen synas blygsam i relation till det samlade beloppet av enbart de kommunala bostadstilläggen, som 1967 utgjorde 598 milj. kronor och nu torde väsentligt överskrida 600 milj. kronor. Men dels växer antalet pensionärer stadigt och därmed kostnaderna för även sådana förmåner som

bostadstillägg, dels har kommunerna andra stora, konkurrerande utgifter. Således kan kommunerna av ekonomiska skäl framdelas tvingas till en återhållsamhet som leder till en icke önskvärd stagnation i det allmänna reformarbetet på det kommunala planet. I syfte att motverka en sådan utveckling synes det i detta sammanhang nödvändigt att pröva i vad mån den nuvarande ansvarsfördelningen mellan stat och kommun kan bibehållas vad gäller samtliga pensionsförmåner knutna till den allmänna försäkringen och i vilken utsträckning staten i framtiden skall överta ansvaret.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen, i samband med beslut om ändring i lagen den 25 maj 1962 (nr 392) om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension, måtte hemställa till Kungl. Maj:t om särskild översyn av frågan om ansvarsfördelningen mellan stat och kommun vad gäller kostnaderna för sagda pensionsförmåner.

Stockholm den 9 april 1969

Rolf Kaijser (m)
